

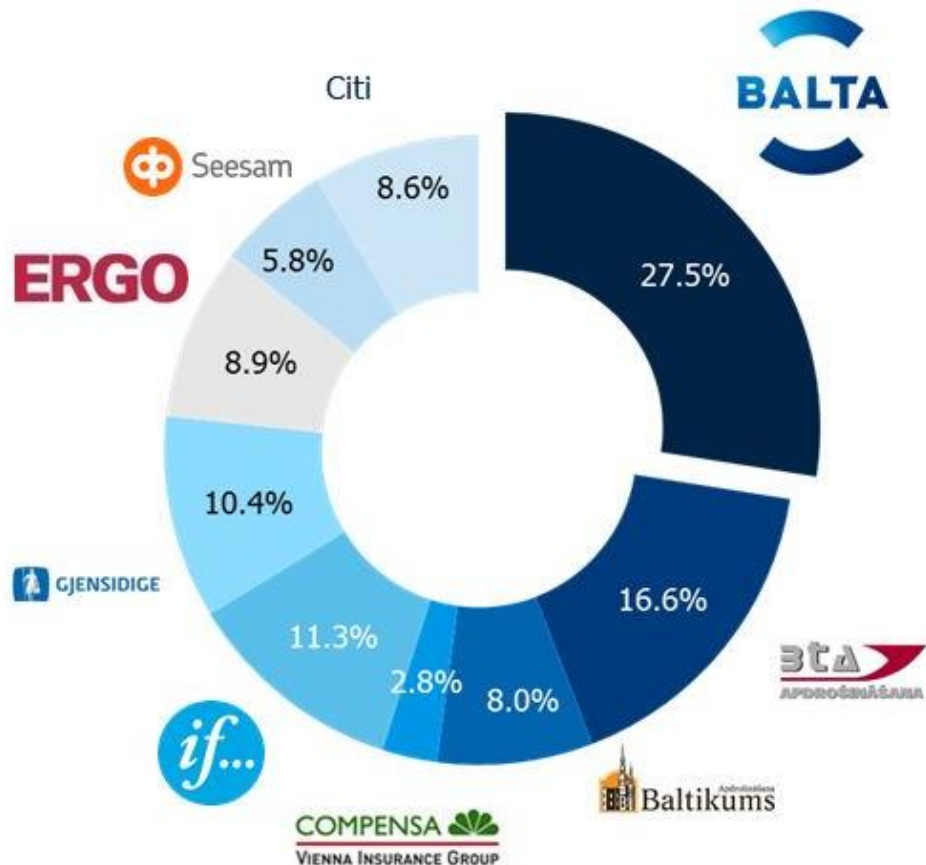

Objektu apdrošināšana: iespējamo uguns risku izvērtēšana

Modris Reķiņš, Risku vadības konsultants
2016. gada 23. septembris

Latvijas apdrošināšanas tirgus 2016. gada I pusgads

Fakti par **BALTA**

BALTA apbalvojumi

- Jau 13-to gadu **godīgākais apdrošinātājs***
- Apdrošināšanas uzņēmums ar **vislabāko reputāciju** 2016.gadā**
- **Mīlētākais** apdrošināšanas zīmols Latvijā 2015.gadā ***
- **Labākais darba devējs** apdrošināšanas nozarē 2015.gadā ****
- **Labākais darba devējs** Baltijas līmenī *****

* „LETA” un „SKDS” iedzīvotāju aptauja

** „Nords Porter Novelli” un „Dienas Bizness” veiktais pētījums

*** „DDB Latvija”, „Kapitāls”, „GfK” organizētā pētījumā par mīlētākajiem zīmoliem Latvijā

**** CV- ONLINE aptauja

***** Pēc AON Best Employers Baltics 2015 aptaujas rezultātiem

Komercīpašumu apdrošināšana: BALTA pieredze

BALTA ir spēkā esošas ap 5 000 komercīpašumu apdrošināšanas polises – apdrošināti vairāk kā 10 000 objekti

Vidēji gadā BALTA apdrošinātajos komercobjektos notiek vairāk nekā **300** apdrošināšanas gadījumu

Katru gadu atlīdzības tiek izmaksāti vidēji **2 – 3 miljoni eiro**

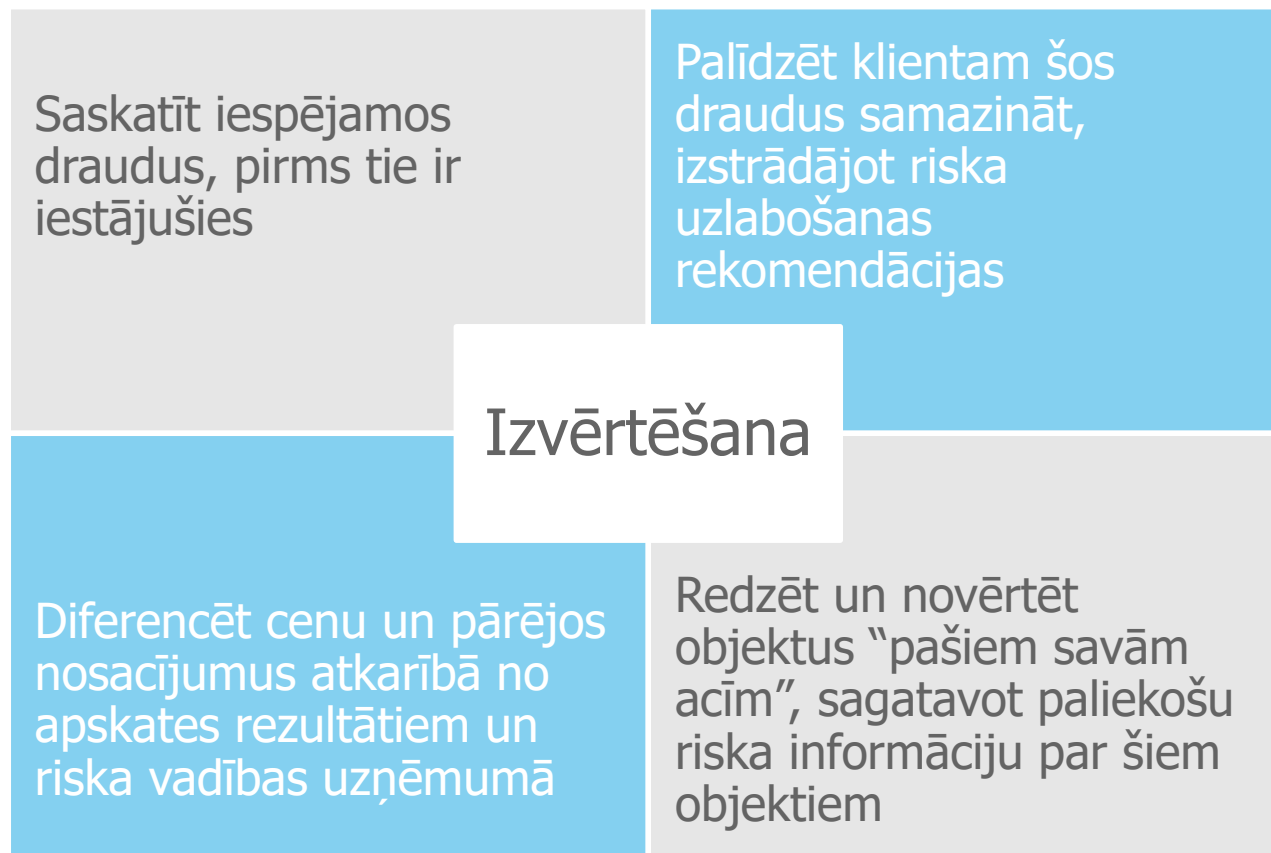

Prēmijas daļa par uguns risku ir robežās no **35 – 90%**

Ugunsgrēki - **15%** no negadījumu skaita

Biežākais negadījumu cēlonis īpašumos ir šķidruma noplūde – vairāk kā **30%** no negadījumu skaita

Praktiskā iespējamo uguns risku izvērtēšana apdrošināmajos objektos

Kritēriji objekta pirmreizējai apskatei

Riska kategorija	Objekta apdrošinājuma summa, EUR (ēkas + manta + UDP = vienā adresē)
1 - 1/2	6 500 000
2 - 2/3	4 800 000
3 - 3/4	3 500 000
4 - 4/5	2 000 000
5 - 5/6	1 000 000
6 - 6/7 - 7	0

Kritēriji objekta atkārtotai apskatei

Riska kategorija	Atkārtotas apskates, milj/EUR			
	Katru gadu	Pēc 2 gadiem	Pēc 3 gadiem	Pēc 5 gad.
1 - 1/2	>125	>65	>16	>6,5
2 – 2/3	>64	>31	>6	>4,5
3 – 3/4	>31	>6	>4,2	>3,5
4 – 4/5	>6	>4,5	>3	>2
5 – 5/6	>4,5	>3	>2	>1
6 – 6/7	>2	>1	>0,6	-
7	>0,6	>0,4	-	-

Risku pārvaldības pamatkoncepts

Construction:
pamatkonstrukcijas -3-6

Occupancy:
uzņēmējdarbības klasifikācija -
3 -7

COPE
koncepts

Protection:
aizsardzība-uguns, drošība,
pasākumu plāni

Exposures:
iedarbība – apkārtne, daba

Iespējamo zaudējumu novēršana un ierobežošana

Ugunsnedrošo materiālu uzglabāšana objektā:

- 1. klase - Ugunsbīstami šķidrumi ar uzliesmošanas punktu zem $+30^{\circ}$ C (acetons, benzīns utt.)
- 2. klase - Ugunsbīstami šķidrumi ar uzliesmošanas punktu virs $+30^{\circ}$ C (petroleja, eļļas)
- Max pieļaujamais uzglabāšanas daudzums ražošanas telpās – 75 l – 2. klase
- 1 l 1.kl. šķidrums = 5 l 2. kl. Šķidruma - t.i. 25 l

Tie jāuzglabā ārpus ražošanas telpām speciāli aprīkotās vietās, pasargātiem no saules iedarbības, ievērojot drošības pasākumus zemes piesārņošanā, novērst nekontrolētu piekļūšanu un statisko lādiņu, dzirksteļu u.c. iedarbību

Ugunsdrošības un vides aizsardzības prasības

Vispārējā kārtība objektā: paraugi

Vispārējā kārtība objektā: paraugi

Vispārējā kārtība objektā: paraugi

Zaudējumu novēršanas pasākumi

Vispārējās kārtības uzturēšanas pamatnosacījumi:

- Stingri ievērot paredzēto kārtību;
- Durvis, izejas un ugunsdzēsības ierīces nedrīkst būt aizkrāmētas un/vai nobloķētas
- Jābūt attiecīgām zīmēm:
 - Aizlieguma;
 - Brīdinājuma;
 - Norādījuma un raksturojuma
- Smēķēšanas nosacījumi – aizliegumi, sodi utm.

Atkritumu stāvoklis

Galvenais atkritumu apsaimniekošanā – tīrība un kārtība uzņēmumā:

- Krājumu uzglabāšanas ugunsbīstamība
- Ugunsbīstamo vielu uzglabāšana, ieskaitot ārējos konteinerus
- Materiālu paš aizdegšanās
- Smēķēšana un apkopes līdzekļi
- Regulārā teritorijas apkope

Atkritumi: piemēri

Atkritumi: piemēri

Elektroinstalācija

- Atbilstoša instalācija attiecīgajai vajadzībai
- Jauda
- Zemējums
- Pieslēgumi, ievadi
- Apkope, zibens aizsardzība
- Aizvietojamība – alternatīvie ģeneratori, UPS sistēma
- Paziņošanas un kontroles sistēmas

Elektroinstalācija

Vizuālā apskate objektā:

- Zonas ar speciālām prasībām: - sprādzienbīstamība, jonizācija utt.
- Putekļu daudzums uz vadiem un savienojumiem
- Kabeļu novietojums, tehniskais stāvoklis, vadi uz grīdas, transportlīdzekļu iedarbība
- Izolācijas bojājumi
- Elektroinstalācija ugunsbīstamo vietu un viegli uzliesmojošu šķidrumu (t° uzliesmošanas mazāka $< 45^{\circ}$ (tiešā tuvumā)
- Atbilstoši slēdži
- Atvērtas durvis uz bīstamām telpām
- Atvērtas vadības telpu durvis
- Elektroinstalācija caurejošās sienās, spraugu aizpildījums
- Lietotājam jāzina par VUGD norādījumu izpildi un plānotajiem remontdarbiem, elektroinstalāciju pārbaudēm utt.

Elektroinstalācija: piemēri

Elektroinstalācija: piemēri

Ražošanas mašīnas un iekārtas

Vizuālā apskate:

- Apkope un pārbaudes:
 - Risku kontrole
 - Aktīvais menedžments
 - Aizsardzība
 - Izmaksas

Kad uzņēmumam parādās finansiālas grūtības, budžetā vispirms samazina apkopes un uzturēšanas izdevumus

Kā pārbaudes un apkope iedarbojas uz ražošanas procesu? Vai nepieciešams pārtraukt ražošanu?

Ražošanas iekārtu apkope

Kas veic apkopi?

- Dārgas un jaunas iekārtas apkalpo tikai ražotāji
- Līgumi ar apkopju veicēju uzņēmējiem
- Apkopju veicēju kvalifikācija

Cik bieži veicama apkope?

- Parasti to norāda ražotājs.
- Pēc apkopes ieteicams veikt testa pārbaudes.
- Tekošās pārbaudes rezultāti jāsalīdzina ar iepriekšējām.

Apkopes pastiprināšana:

- Vecākām iekārtām relatīvi dārgākas detaļas.
- Iekārtu apkopju standarti nav atkarīgi no to vecuma!

Apkopju kvalitāte:

- Laba apkope – ievēro ražotāja rekomendācijas.
- Slikta apkope – ievēro ražotāja prasību minimumu.

Apkope: piemēri

Apkope: piemēri

Ugunsdrošības līdzekļi objektā

Izvērtējums ietver gan ugunsdrošības līdzekļu pieejamību, gan ēku raksturojumu:

- Pieejamības apstākļu novērtējums
- Atšķirt, kuras ugunsdzēsēju brigādes strādā 24 stundas un kuras ne
- Cik tālu atrodas ugunsdzēsēji
- Ugunsdzēsēju aprīkojums – tehnika, kapacitāte, personāls
- Vietējo līdzekļu inspekcija, datumi
- Uzņēmuma darba režīms
- Ūdens ugunsdzēšanai

Ugunsdzēsības krāni objektā

Iekšējie:

- Ūdens iedarbība uz ražošanas procesu un ēkām
- Maksimālais attālums
- Vai aprīkojums atbilst prasībām

Ārējie:

- Apzīmējumi
- Ūdensapgāde
- Sala aizsardzība
- Piekļuve ūdenskrātuvei

Ugunsdzēsības ūdens apgāde objektā: piemēri

Ugunsdzēsības aparāti objektā

**Izvērtējot UA nepieciešams zināt
aparātu tipu, skaitu, kapacitāti,
izvietojumu:**

- Vai izvietoti pareizās vietās
- Vai nodrošināta piekļuve
- Vai personāls apmācīts
- Praktiskās iemaņas

Objekta iekšējais transports

- Kārtība objektā, dokumentācija
- Transporta uzglabāšana, uzpildīšana un apkope (neuzglabāt transportu ražošanas telpās, noliktavās, starp ēkām un noliktavām)
- Transporta zīmes un apzīmējumi

Zaudējumu samazināšana

Kā objekta apskate samazina risku:

- Prasība pēc objekta kritiskās situācijas plāna
 - Cilvēku evakuācijas plāns
 - Kritiskās situācijas rīcības plāns uzņēmumam lielu avāriju gadījumos, BI
 - Mašīnu un iekārtu iespējamais salūšanas plāns – MBI
- Derīgās atliekas
- Vadošo personu iesaistīšana biznesa nepārtrauktības plānu sastādīšanā un kontrolē
- Personāla apmācības
- Kā orientēt personālu drošībai
- Iepriekšējā zaudējumu pieredze un izvērtējums
- Mācīšanās no kļūdām – labāk citu
- Mērķis – ieviest **bezzaudējumu** negadījumu kultūru uzņēmumā

Zaudējumu regulēšana

Būtiskākais – pielietot pareizo ugunsdzēšanas sistēmu attiecīgajam nolūkam:

- Portatīvās sistēmas – lokalizētai vietai
- Vadības centrāļu aizsardzība
- CO2 gāzes sistēmas
- Ķīmiskie dzēšanas šķīdumi
- Eksploziju novēršanas sistēmas
- Rokas ugunsdzēšamie aparāti, pareizs izvietojums
- Ugunsdzēsības krāni, hidranti
- Sprinkleru sistēmas (signalizācijas, slapjie, sausie)
- Šķidruma aizkari, drenčeri
- Dzēšanas segas
- Automāti, pārslēdzēji

Signalizācija

Būtiskākais – pielietot pareizo signalizācijas sistēmu attiecīgajam nolūkam:

- Gaisa analizatori
- Noplūdes sistēmas, ventiļi
- Optiskās sistēmas
- Pretielaušanās sistēmas
- Uguns un dūmu detektori
- Kustību detektori, slēdžu sensori – ķēdes pārtraukums
- Brīdinājuma gaismas un norādes
- Manuāli ieslēdzamās sistēmas

Galvenais – signalizācijas sistēmām jābūt vienmēr darba kārtībā – periodiskas pārbaudes, apkope atbilstoši tehniskām prasībām, reģistrācija, jāatbilst tehniskajiem parametriem utt.

Kāpēc apdrošināties? Klienta ieguvumi

- Samazina iespējamos fiziskos zaudējumus - aptur mazos bojājumus un ierobežo lielos; novērš negadījumu atkārtošanos
- Ierobežo tālākus sekundāros zaudējumus
- Samazina «atjaunošanas» laiku un Zemākas izmaksas
- Nostiprina klienta reputāciju – PR un ražošanas nozares reputāciju
- Ātra apdrošināšanas lēmuma pieņemšana

Klientam nepieciešams labs iespējamo zaudējumu novēršanas plāns, par kuru ir informēti visi darbinieki

Uzņēmumā jābūt labai ekstremālo situāciju risināšanas komandai, kas pilnībā pārzina doto uzņēmumu visos līmeņos

Veiksmes!

